

Themanummer *Heuvellandschap*

Recente onderzoeken van het OBN Deskundigenteam* Heuvellandschap vormen de directe aanleiding voor dit gezamenlijke themanummer van Natuurhistorisch Maandblad en De Levende Natuur.

Het gaat hier om een zeer gevarieerd en soortenrijk landschap: van natte beekdalen tot droge kalkhellingen en van rotsvegetatie tot hellingbos. Doordat het Heuvelland binnen Nederland qua oppervlakte klein en qua ecologie afwijkend is, rijzen er vragen over specifieke kennis en beheerervaring uit dit gebied. Bovendien stopt dit gebied niet bij de grens. Recent onderzoek van het Vlaamse INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) en ook beheerervaringen in het aangrenzende Belgische 'Heuvelland' (Voerstreek en Sint-Pietersberg) zijn daarom eveneens in dit themanummer beschreven. Met welke specifieke problemen wordt het Heuvellandschap geconfronteerd? Zijn hier oplossingen voor? Hoe ziet de toekomst voor dit landschap er uit? Al deze vragen komen in dit themanummer aan bod.

'Lerend beheren in een mozaïeklandschap' vormt het centrale thema in dit nummer.

Teneinde de diversiteit van het Heuvellandschap te presenteren zijn de artikelen gebundeld in vier thema's: hellinggraslanden – bossen – natte beemden – groeves. In het slotartikel vindt u een synthese van de artikelen met erbij vermeld welke kansen er liggen in het Heuvelland en wat dit betekent voor beleid en beheer.

De themaredactie bestond uit: Bart van Tooren (DLN), Arjan Ova, Martine Lejeune, Olaf Op den Kamp (alle drie Natuurhistorisch Maandblad) en Isa Schimmel (DLN). De eerste drie zijn tevens lid van het OBN Deskundigenteam Heuvellandschap. Voor dit themanummer werd subsidie verleend door het Kennisnetwerk OBN.

De redactie

ontwikkeling+beheer natuurkwaliteit

o+bn

* Het Kennisnetwerk 'Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit' (OBN) is een onafhankelijk en innovatief platform waarin beheer, beleid en wetenschap op het gebied van natuurherstel en -behoud samenwerken; het netwerk ontwikkelt en verspreidt kennis over Natura 2000/PAS, inrichting nationaal natuurnetwerk en soortenbeleid. Het netwerk wordt gevormd door acht zogenaamde deskundigenteams, bestaande uit onderzoekers, beheerders en in het beleid werkzame betrokkenen. Het OBN wordt gecoördineerd door de Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE) en gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken en BIJ12. Zie www.natuurkennis.nl.

DLN 240 **Themanummer heuvellandschap.**
De redactie

NhM 214/DLN 242 **Herstel van de heischrale vegetatie van de Zuid-Limburgse hellingen**
M.J. Weijters, N.A.C. Smits & R. Bobbink

NhM 220/DLN 248 **Herstel van de rijke fauna van Limburgse kalkgraslanden**
M.E. Nijssen & C.G.E. van Noordwijk

NhM 226/DLN 254 **Een verjongingskuur voor de Waalse Sint-Pietersberg** *R. Vanherck & T. Ory vertaald door M. Lejeune*

NhM 230/DLN 258 **MET EXCURSIE**

pag. NhM 226 / DLN 254

NhM 231/DLN 259 **Altenbroek: een natuurreservaat in de dalen van Noor en Voer**
J. Dewyspelaere & R. Palmans

NhM 236/DLN 264 **Ongelijkvormig hooghout: een alternatief voor het traditionele middenbos-beheer in de Zuid-Limburgse hellingbossen?** *J. den Ouden, P.W.F.M. Hommel, K.A.O. Eichhorn & F.S. van Westreenen*

NhM 243/DLN 271 **Effecten van omvorming van hellingbossen naar ongelijkvormig hooghout op de vlinderfauna**
M.F. Wallis de Vries & M.J.M. Prick

pag. NhM 248 / DLN 276

NhM 274/DLN 302 Mergelgroeves: ontstaan, ontwikkeling en beheer van on-Nederlandse natuur
M.E. Nijssen, M.C. Scherpenisse, P.J.M. Verbeek, H. de Mars, E. van Rijsselt & B. Possen

NhM 281/DLN 309 Kansen en bedreigingen voor de natuur in het Limburgse heuvellandschap
B.F. van Tooren, O.P.J.H. Op den Kamp, M. Lejeune, A.H. Ovaa & H.L. Schimmelen Kate

NhM 248/DLN 276 Beheer in de Voerense hellingbossen
K. Vandekerkhove, L. De Keersmaeker, R. Brys, H. Jacquemyn & L. Crèvecoeur

NhM 255/DLN 283 Lessen uit onderzoek naar doodhoutkevers in de holle bomen van de Voerstreek
A.A.M. Thomaes & L. Crèvecoeur

NhM 261/DLN 289 Nitraatbelasting van de Zuid-Limburgse hellingmoerassen
H. de Mars, S.P.J. van Delft, E.J. Weeda & J.H.J. Schaminée

NhM 268/DLN 296 Toekomst voor natte beemden in het heuvelland
E.J. Weeda, H. de Mars & J.H.J. Schaminée

pag. NhM 281 / DLN 309

NhM 287/DLN 315 Uit de gebieden van Staatsbosbeheer
Deze pagina is samengesteld en gefinancierd door Staatsbosbeheer.

NhM 288/DLN 316 De12Landschappen
Samengesteld en gefinancierd door de twaalf provinciale Landschappen. Deze keer berichten van Stichting het Limburgs Landschap en Het Groninger Landschap.

NhM 289/DLN 317 Natuurpunt en Natagora

NhM 290/DLN 318 Verenigingsnieuws NHGL

NhM 291/DLN 319 Boekbespreking/Signalement

NhM 292/DLN 320 Colofon

pag. NhM 243 / DLN 271